

Ószövetségi héber nyelv 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Héber nyelv

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Ószövetségi héber nyelv 1.

2.) Ószövetségi héber nyelv 2.

3.) Ószövetségi héber nyelv 3.

4.) Ószövetségi héber nyelv 4.

(2.) Tantárgy neve: Ószövetségi héber nyelv 2.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: szabadon választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60% elmélet, 40% gyakorlat	
A tanóra típusa: szeminárium	
Féléves óraszám:	
nappali: 26	
levelező: 8	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): Tanári magyarázat, óráközi feladatok, hallgatókkal közös megvitatás, értékelés.	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy (szummatív szóbeli vizsga)	
A félévet szóbeli vizsga zárja le. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, és alapvetően egy hármas követelményrendszer alapján kell felkészülnie a hallgatónak: 1. Memoriter, vagyis eredeti bibliai szövegek memorizálása, a második félévben Genesis 1,1-5. 2. Bibliai szövegolvasás eredetiben, a második félévben Genesis 37. fejezet. 3. A nyelvtani ismeretek elsajátítása, ami a második félévben az alapvető alaktan (névelő, főnév, melléknév, nyelvtani nem és szám, előljárószavak és birtokviszony) pontos ismeretét jelenti.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés.	
A szóbeli vizsga értékelése:	
Jeles (5): A hallgató jól elsajátította a féléves tananyagot, képes a folyamatos és pontos olvasásra, tudja értelmezni a bibliai szövegkiadásokban az akcentusokat és egyéb szövegszervező elemeket. A hallgató ismeri az alapvető nyelvtani kategóriákat, az alaktant (szófaji jellemzőket), képes lefordítani nyelvtani gyakorlatokat önállóan, és kb. 100 szavas aktív héber szókinccsel bír.	
Jeles (4): A hallgató alapvetően tisztában van a féléves tananyaggal, tudását képes alkalmazni, ugyanakkor tudásában és annak alkalmazásában vannak kisebb hiányosságok.	
Közepes (3): A hallgató csak részben tudta elsajátítani a féléves tananyagot. Mind tudásában, mind annak alkalmazásában jelentősebb hiányosságai vannak.	
Elégséges (2): A hallgató tudásában alapvető hiányosságok vannak, még nehézséget okoz a héber betűk és hangok megkülönböztetése, nem tudja megfelelően értelmezni a Héber Biblia alapvető, szövegközi jellemzőit.	
Elégtelen (1): A hallgató tudásában olyan szintű hiányosságok vannak, ami nem teszi lehetővé, hogy a kurzust teljesítettnek tekintse, további ismeretek nem építhetők a megszerzett tudására. A kötelező memoritert sem tudja elmondani.	

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további (sajátos) módok** (ha vannak): A gyakorlati jegybe a hallgatók félévnyi munkája és teljesítménye is beleszámít.

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 2-8. félév

Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Ószövetségi héber nyelv 1.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus anyaga és célja

A kurzus anyaga az alapvető hangtanon túl, a héber nyelv alaktani ismereteinek elsajátítása: a szófajok közül a főnév, melléknév, névelő, elöljárószavak, kötőszó, személyes és kérdő névmások, valamint a birtokos szerkezet (constructus-genitivus). A félév végére a hallgató pontosan olvas, felismeri a Héber Biblia szövegkiadásainak sajátos jellemzőjét, a Kötiv-Qöré-t, és egy kb. 100 szavas, aktív szókincsel rendelkezik. A nyelvtani témakörökhöz gyakorlati feladatok társulnak, amelyek előkészítik a bibliai szövegek önálló feldolgozását.

Témakörök:

1. Kötiv/Qöré
2. A névelő és az elválaszthatatlan elöljárószavak
3. A kötőszó
4. Nyelvtani nem, főnév és melléknév
5. Az egyes-kettes-többes szám
6. A kérdő és személyes névmások
7. A tárgy jelölése a héberben
8. A birtokviszony jelölése

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Forrás

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, 4. kiadás, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1997. ISBN 9781598561630
- *Torah, Prophets, Writings Massoretic Text according to Jacob ben Chayim and C.D. Ginsburg with 4284 textual notes, based on the massorah, ancient editions and targumim* 2005, <http://www.bibles.org.uk>

Kötelező irodalom

- Weingreen, Jacob: *A Practical Grammar for Biblical Hebrew*. Oxford, Oxford University Press, 1959. (vonatkozó részek: 15-28. fejezetek) ISBN 9780198154228

Ajánlott irodalom

- Egeresi, László Sándor: *A bibliai héber nyelv tankönyve*. Budapest, Új Mandátum könyvkiadó, 2009. ISBN 9789639808621
- Gesenius, Wilhelm: *Gesenius' Hebrew Grammar*. (Edited and Enlarged by E. Kautzsch), Mineola, New York, Dover Publications, 2006. ISBN 9780486443447

Szótár

- *Gesenius' Hebrew and Chaldee Lexicon to the Old Testament*. Grand Rapids, Michigan, 1982. ISBN 0802880290
- Árus Lajos: *Ószövetségi héber-magyar szómagyarázat 1. rész (Mózes öt könyve)*. Budapest-Gödöllő, Iránytű Kiadó, 1996. ISBN 963905500X
- Stricker Simon, *Héber-magyar bibliai szótár*, Országos Rabbiképző Intézet, Budapest, 1999. ISBN 9630365464

Konkordancia

- Lisowsky, Gerhard, *Konkordanz zum hebräischen Alten Testament*, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1993. ISBN nélkül

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- A bibliai héber nyelv alapfokú ismeretét, alapvető héber alaktani ismereteket: a szófajok, nyelvtani szabályok és azok gyakorlati alkalmazását, valamint a bibliai szöveg jellemzőinek ismeretét.

- Kb.100 szavas aktív szókincssel rendelkezik.

b) képességei

- Képes az önálló olvasásra és a tanmondatok fordítására héber nyelvről magyar nyelvre.
- Képes a szakterületéhe tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására,
- Képes tudása és képességei önálló továbbfejlesztésére.

c) attitűdje

- Folytonosan fejleszti saját tudását és keresi tudása gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.
- Tudatosan törekszik a nyelvi kompetenciák fejlesztésére: megismeri az univerzális nyelvi és nyelvtani kategóriákat, igyekszik kontrasztívan tanulni a nyelvet (az anyanyelvével és más idegen nyelvekkel összevetve), próbálja tudatosítani a nyelvi specificitást (hebraizmusok, szórend és szemantikai jellemzők).

d) autonómiája és felelőssége

- Autonóm személyiség, a csoport többi tagjával együttműködve képes részt venni a közös feladatok megoldásában.
- Autonóm nyelvtanulóként intellektuális gazdagodásra és az élethosszig tartó tanulás (LLL) megvalósítására törekszik a nyelvtanuláson keresztül.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Bödör Zoltán** mesteroktató

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **nincs**